

INFORMACJE NA TEMAT PROFILAKTYKI NOWOTWORU JELITA GRUBEGO

RODZAJ BADANIA: BADANIE KAŁU NA KREW UTAJONĄ METODĄ GWAJAKOLOWĄ O WYSOKIEJ CZUŁOŚCI (HSGFOBT)

Każdy może zachorować na nowotwór jelita grubego. Pojawia się on niezależnie od rasy i pochodzenia etnicznego. Dzięki regularnym badaniom przesiewowym lekarz będzie mógł wykryć nowotwór wcześniej, gdy łatwiej się go leczy. Badanie przesiewowe może także zapobiegać nowotworom, ponieważ pozwala na wykrycie polipów i nieprawidłowych zgrubień w jelicie.

Dostępne są różne warianty badań przesiewowych. Porozmawiaj z lekarzem, aby wybrać najlepszy dla siebie wariant.

KTO? Z badania HSgFOBT mogą korzystać osoby dorosłe, u których występuje średnie umiarkowane ryzyko zachorowania na nowotwór jelita grubego. Omów ryzyko ze swoim lekarzem, aby dowiedzieć się, w jakim wieku rozpocząć badania przesiewowe. Jeżeli występuje istniejące zwiększone ryzyko zachorowania na nowotwór jelita grubego, badanie może być potrzebne wcześniej lub może być dla Ciebie nieodpowiednie. Zanim wybierzesz rodzaj badania, omów z lekarzem swój wywiad chorobowy swoją historię chorób i historię chorób w Twojej rodzinie. Powiedz lekarzowi o występowaniu następujących czynników ryzyka:

- ▶ Przypadki zachorowań na nowotwór jelita grubego lub polipy przednowotworowe w przeszłości
- ▶ Przypadki zachorowań na nowotwór jelita grubego lub polipy przednowotworowe u rodziców, rodzeństwa lub dzieci
- ▶ Rodzinna polipowatość gruczolakowata (FAP) lub dziedziczny rak jelita grubego niezwiązany z polipowatością (HNPCC), zwany także zespołem Lyncha
- ▶ Wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub choroba Crohna

CO? Badanie HSgFOBT to badanie kału. Podczas analizy laboratoryjnej sprawdza się obecność krwi w kale.

KIEDY? Badanie przeprowadza się raz do roku. Jeżeli wyniki są nieprawidłowe, niedługo później trzeba wykonać kolonoskopię kontrolną.

GDZIE? Badanie przeprowadza się w domu.

DLACZEGO? Badanie HSgFOBT pozwala wykryć oznaki nowotworu jelita grubego i odbytnicy. Pomaga także wykrywać polipy, czyli narośle, które później mogą przekształcać się w nowotwór.

JAK? Kilka dni przed badaniem może być konieczne zastosowanie ograniczonej diety. Lekarz przekaze zestaw do badania wraz z instrukcją objaśniającą, jak pobrać próbkę kału z trzech wypróżnień z rzędu, które oddaje się do czystego pojemnika. Za pomocą aplikatora z zestawu kał rozsmarowuje się na szkiełku lub karcie badania dołączonej do zestawu. Zestaw wysyła się do laboratorium do analizy lub oddaje w gabinecie lekarza. Lekarz objaśni wyniki badania.

CZY BADANIE NIESIE ZE SOBĄ JAKIEŚ ZAGROŻENIA?

Z tym badaniem wiążą się niewielkie zagrożenia. Być może będziesz martwić się o wynik badania. Czasami badanie HSgFOBT pomaga wcześniej wykryć nowotwór. Ale zdarza się, że wyniki badania HSgFOBT są nieprawidłowe, a wyniki kolonoskopii kontrolnej wychodzą w normie. Należy omówić zagrożenia i korzyści ze swoim lekarzem.

KTÓRY WARIANT BADANIA PRZESIEWOWEGO WYBRAĆ?

RODZAJ BADANIA

RÓŻNICE W BADANIACH PRZESIEWOWYCH

WYNIK BADANIA

	KOLONOSKOPIA	FIT*	HSgFOBT*	FIT-DNA*
Pomaga wykryć nowotwór jelita grubego	✓	✓	✓	✓
Może zapobiegać nowotworom jelita grubego	✓	*	*	*
Wymaga badania kontrolnego (kolonoskopii), jeżeli wyniki nie są w normie	—	✓	✓	✓

PROCEDURA BADANIA

	KOLONOSKOPIA	FIT*	HSgFOBT*	FIT-DNA*
Badanie przeprowadza się w domu	—	✓	✓	✓
Wymaga pobrania stolca (kału)	—	✓	✓	✓
Badanie przeprowadza się raz do roku	—	✓	✓	—
Badanie przeprowadza się co trzy lata	—	—	—	✓
Badanie przeprowadza się co 10 lat	✓	—	—	—
Lekarz wykonuje badanie w gabinecie lub w szpitalu	✓	—	—	—
Wymaga specjalnej diety poprzedniego dnia	✓	—	—	—
Może wymagać ograniczeń w diecie kilka dni wcześniej	—	—	✓	—
Zwykle odbywa się pod znieczuleniem	✓	—	—	—
Polega na obserwacji wnętrza jelita grubego	✓	—	—	—
Występują rzadkie powikłania, np. przebicie jelita lub krwotok	✓	*	*	*
Pacjent musi zostać odprowadzony do domu	✓	—	—	—

* W razie nieprawidłowych wyników konieczna jest dodatkowa kolonoskopia. Podczas kolonoskopii kontrolnej wykrywa się i usuwa nieprawidłowe zgrubienia i polipy, aby zapobiec nowotworom.

DEFINICJE:

FIT = immunochemiczne badanie kału

HSgFOBT = badanie kału na krew utajoną metodą gwajakolową o wysokiej czułości

FIT-DNA = badanie kału w kierunku zmienionego DNA

GDZIE PRZEPROWADZIĆ BADANIE JELITA GRUBEGO: Porozmawiaj z lekarzem, aby umówić się na badanie przesiewowe.

PŁATNOŚĆ: Większość planów ubezpieczeniowych, w tym Medicaid oraz Medicare, obejmuje badania przesiewowe w kierunku nowotworu jelita grubego. Zakres ubezpieczenia może jednak się różnić. Przed badaniem przesiewowym należy sprawdzić zakres ubezpieczenia w swojej placówce opieki zdrowotnej oraz u ubezpieczyciela. Jeśli nie masz ubezpieczenia, być może kwalifikujesz się do taniego lub bezpłatnego ubezpieczenia. Aby uzyskać darmową pomoc w przystąpieniu do planu ubezpieczeniowego, należy zadzwonić pod numer **311**.

Nowojorczycy nieposiadający ubezpieczenia mogą kwalifikować się do taniego lub bezpłatnego badania przesiewowego.

Aby dowiedzieć się więcej na temat dostępnych badań, odwiedź stronę nyc.gov/health i wyszukaj hasło „colon cancer” (rak jelita grubego).